

Nei til fjerning av jernbanespor på Ålgårdbanen!

Statens vegvesen la 30. januar 2019 fram et kart som viser mulige prosjekter som kan finansieres av en ny bompengering på Jæren. Et av disse mulige prosjektene er gang- og sykkelsti i traséen til Ålgårdbanen mellom Foss-Eikeland og Bråstein. Fjerning av skinner og sviller gjør en framtidig gjenåpning av Ålgårdbanen langt mindre sannsynlig, og vil i praksis slå beina under dresintilbudet mellom Figgjo og Foss-Eikeland.

Styringsgruppen for bompengeprojektene består av politikere fra blant annet Klepp og Time kommuner og Statens vegvesen. Gang- og sykkelstien kan sees i sammenheng med vegprosjektet Tverrforbindelsen Foss-Eikeland – Bråstein. Bilvegen har, uten sammenligning forøvrig, en prislapp nærmest identisk med Jernbaneverket sitt offisielle prisanslag for gjenåpning av trafikk på Ålgårdbanen.

Det er gjenåpnet et titalls baner i Storbritannia de siste tiårene. Det er en tydelig erfaring derfra at baner som har fått ligge «i fred» uten store inngrep, har en større sjanse for å kunne gjenoppstå enn baner som er blitt fullstendig revet. Endres bruken for mye blir det i praksis vanskelig å tilbakeføre senere selv om behovet skulle være der.

En gjenåpnet Ålgårdbane vil redusere klimautslippene lokalt og bidra til at regionen når sine klimamål. En gjenåpnet Ålgårdbane ville fjernet mye trafikk fra veiene på Nord-Jæren/Jæren og redusert behovet for upopulære bompengeringer. Ikke minst vil den åpne opp for bygging på mer uproduktiv jord på Figgjo/Ålgård. Nå skal bilistene kanskje betale for rivning av banen. Dette er en bakvendt og lite framtidsrettet politikk!

Vedtatt av årsmøtet i Rogaland SV 16. -17. februar 2019.

Selvstendig opptjeningsrett for uttak av foreldrepenger

Norge trenger flere barn, sa Erna Solberg i sin nyttårstale i 2018. Norge er ett av verdens tryggeste land å vokse opp i, og permisjonsordningene som følger med det å få barn er noen av de rauseste som finnes.

Ved å ha inntektsgivende arbeid, opparbeider både mor og far seg retten til å ta ut foreldrepenger. Samtidig har regelverket for foreldrepenger en åpenbar svakhet, som kan innvirke på fars evne til å ta ut mer foreldrepermisjon. Fars rett til betalt permisjon er avhengig av mors tilknytning til arbeidslivet. Selv om begge foreldre på selvstendig grunnlag opparbeider seg rett til betalt permisjon, stiller Folketrygdlovens §14-13 flere vilkår knyttet til mors aktivitet ved fars uttak av foreldrepenger. Fars foreldrepenger blir for eksempel redusert tilsvarende reduksjonen i mors arbeidstid, dersom mor arbeider deltid etter fødselen. Barna blir skadelidende når regelverket ikke fungerer optimalt.

Engangsstønaden en familie mottar dersom far er i jobb og mor er hjemmeværende, bidrar i liten grad til å utjevne forskjeller mellom barn som kommer til verden i Norge. Rogaland SV mener at retten til foreldrepenger, forstått både som et likestillingsprosjekt og som et omfordelende tiltak, må endres slik at mors aktivitet i arbeidslivet ikke påvirker fars rett til uttak av foreldrepenger. Regjeringen må prioritere bekjempelse av barnefattigdom over skattekutt til milliardærer.

Vedtatt av årsmøtet i Rogaland SV 16. -17. februar 2019.

Styrk og utvid velferdsstaten!

Norge har velferdsstaten, en samfunnsmodell som mange andre land drømmer om. Velferdsstaten er blitt til over lang tid. Den har ikke kommet av seg selv, den er kjempet fram. Norge var et av de fattigste landene i Europa, og en stor del av befolkningen hadde det svært vanskelig. Derfor begynte arbeidet med å løfte landet ut av fattigdom, for folk krevde en bedre tilværelse for alle.

Vi ser at høyresiden i norsk politikk systematisk prøver å bryte ned velferdsstaten. Høyresiden vil minske størrelsen på spleiselaget vi alle bidrar til gjennom skatten, og de vil endre fordelingspolitikken. Alt forvitrer over tid. Nye generasjoner må lære om historien bak velferdsstaten, ellers kan vi komme i skade for å ødelegge noe av det fineste vi har i det norske samfunnet. Vi i SV vil at de som har mest skal bidra mest til fellesskapet: Yte etter evne, få etter behov.

Vedtatt av årsmøtet i Rogaland SV 16. -17. februar 2019.

SV vil bruka krafta strategisk

Foredling, heller enn eksport av vasskraft! SV ønskjer ein strategisk bruk av fellesskapets naturressursar. Målet vårt er å sikra arbeid og velferd for dei mange, framfor fortjeneste for dei få.

I januar 2019 har me hatt rekorddyr straum. Den brå prisauken har vore vanskeleg for mange hushald. Samtidig, i siste halvdel av januar, eksporterte Noreg tre gonger så mykje straum ut av landet som me importerte for å dekkja etterspurnaden frå norske kundar.

Kraftselskapa er kommersielle selskap som planlegg for å profittmaksimering, ikkje fordeling. Sjølv om me ikkje har straum nok til å forsyne norske husstandar til ein stabil pris når behovet er størst, blir det bygd fleire kablar for å eksportera endå meir norsk vasskraft ut av landet. Auka eksport og auka forbruk krev store investeringar på straumnettet. Til no har Statnett kunna bruka noko av fortjenesta frå eksport til desse investeringane, noko som har halde prisveksten på nettleige nede for norske forbrukarar. Men det er tvilsamt om denne subsidieringa kan halda fram etter norsk tilknyting til EUs energiunion ACER. Derfor risikerer me at rekninga for kommersiell krafteksport blir sendt heim til norske forbrukarar, på toppen av auka straumprisar.

Ei viss kraftutveksling med nabolanda våre er fornuftig for å sikra stabil tilgang på kraft, og kan medverka til å fasa ut klimafiendtleg kraftproduksjon i nabolanda våre. Men det finst langt betre bruk av vasskrafta enn rein råvareeksport. Størsteparten av dei nye jobbane som blir skapt i privat sektor er i næringar med låg organiseringsgrad. Det blir tilsvarande færre av dei godt organiserte og høgproduktive arbeidsplassane i industrien. Produksjon står no berre for 8% av BNP, og industrien taper mot finansnæringa og petroleum.

Me må gå frå spekulasjon til produksjon. SV er derfor kritisk til auka eksport av vasskrafta. Me må foredla naturressursane våre, og sikra at verdiane kjem dei mange, ikkje dei få, til gode.

Rogaland SV vil:

- Stansa dei påbegynte eksportkablane til Storbritannia og Tyskland
- Stoppa den føreslåtte kabelen til Skottland
- Ha ein strategisk bruk av fellesskapets naturressursar for å auka verdiskaping og foredling i miljøvennleg fastlandsindustri
- Auka produksjonsdelen av BNP på kostnad av finansnæringa og oljesektoren

Vedtatt av årsmøtet i Rogaland SV 16. -17. februar 2019.

Krise på greske øyer - hjelp flyktningene!

Vi er vitne til en økende humanitær krise i flyktningleirene på de greske øyene, der særlig mange barn er utsatt. Forholdene for mennesker på flukt nå er prekære. Disse må hjelpes straks.

Norge må ta initiativ til en europeisk humanitær evakuering av flyktninger fra de greske øyene!

Asylsystemet i Hellas er overbelastet og har brutt sammen. Dette gjør at flyktninger blir værende i årevis i leire der mottaksforholdene ikke oppfyller grunnleggende menneskerettigheter og humanitære standarder. Vi vet at barn ikke får skolegang. Leirene kan også være farlige, spesielt for kvinner som er utsatt for overgrep og seksuell vold. Det er heller ikke trygt for barn å vokse opp i leire hvor de ikke får dekket grunnleggende sanitære behov. Dette bidrar til sykdom og lidelse hos allerede ofte traumatiserte mennesker, og får spesielt store konsekvenser for barnas utvikling. Derfor er det ikke et alternativ å flytte flyktningene fra overfylte flyktningleire på øyene til leirer på fastlandet i Hellas.

Vi mener Europa må gjøre mer for å avlaste Hellas og særlig de greske øyene, og vi krever at regjeringen følger opp strategien for samarbeidet med EU hvor de sier at de vil bidra til en felleseuropeisk og helhetlig migrasjonspolitikk som omfatter et bredt spekter av virkemidler, og som ivaretar gjeldende menneskerettigheter.

Vi kan ikke lenger akseptere de kummerlige forholdene i flyktningleirene som Moria, som blant annet Norge er med å finansiere. Rogaland SV forventer at regjeringen straks tar initiativ til en felles europeisk hjelpeaksjon for å evakuere flyktningene ut av Hellas til Norge og de andre europeiske landene.

Vedtatt av årsmøtet i Rogaland SV 16. -17. februar 2019.

La ungar vera ungar

Rogaland SV vil la ungane få vera ungar, og jobba for å innføra kompetansemål på første trinn som legg auka vekt på lek og sosial kompetanse.

Tjue år med skulestart for seksåringar har ikkje vore nokon suksess. Det er ingenting som tyder på at elevane lærer meir av å ha gått eitt år meir på skulen. Samtidig ser me stadig urovekkande teikn på at elevar, og særleg gutar, går lei av ein teoritung og lite variert skulekvardag. Leiken, superkrafta til seksåringane, må få større plass i skulen.

Læring må skje på ungane sine premiss. SV ser inga motsetning mellom lek og læring for dei yngste. Framfor å pressa ungane inn i den "skulske" måten å læra på før dei er modne for det, bør dei få utforska og læra i sitt eige tempo.

Vedtatt av årsmøtet i Rogaland SV 16. -17. februar 2019.

Nedrustning i stedet for atomopprustning

USA og Russland har sagt opp INF-avtalen fra 1987. Nå befinner det seg amerikanske og russiske ubåter med atomvåpen klar til bruk i stort antall langs norskekysten. Det nye kappløpet øker faren for atomkrig.

Rogaland SV utfordrer statsminister Erna Solberg og generalsekretær i NATO, Jens Stoltenberg, om umiddelbart å starte forhandlinger om atomnedrustning.

En ny folkemobilisering for atomnedrustning og mot ny opprustning er nødvendig. Tidlig på 1980-tallet marsjerte mange tusen i Norge og hele Vest-Europa mot nye utskytingsramper for atomvåpen. Folkelig mobilisering var en viktig grunn til at USA/NATO og Sovjetunionen skrinla planene og vedtok nedrustningsavtalen i 1987.

Å stanse det nye atomkappløpet handler om våre og våre etterkommeres muligheter for et godt liv. Nedrustning vil frigjøre milliarder, som heller må brukes til å fjerne årsakene til konflikt og krig, redusere de økende forskjellene mellom fattig og rik og løse klimakrisa mens det enda er tid.

Vedtatt av årsmøtet i Rogaland SV 16. -17. februar 2019.

Nei til bompengefinansiering av vegprosjekter

Rogaland SV mener at all utbygging, blant annet europaveger, riksveger og kollektiv, må behovsprøves, klimavurderes, prioriteres og finansieres gjennom Nasjonal transportplan.

- Vi trenger ikke ferjefri firefelts motorveg mellom Kristiansand og Trondheim hvor vi skal kjøre 110 km/t. Vi mener oppgradering av vegene, gul midtstripe, aktiv bruk av forbikjøringsfelt og satsing på nullutslippsferjer er løsningen. Det sparer store inngrep i naturen og ikke minst matjord.
- Rogaland SV mener at staten må fullfinansiere nødvendig kollektiv infrastruktur.
- Rogaland SV mener at staten som vegeier, i stedet for fylkeskommunene, selv må stille garanti for alle europaveger og riksveger.

Infrastrukturen i Norge er bygd opp ved at staten har prioritert bruken av skattepengene våre til innbyggernes beste. Innbyggerne bidrar med skatt til staten, som har prioritert fordelingen gjennom overføringer til kommunene, og satsinger i statsbudsjettet på statens ansvar. Telefonnettet ble i sin tid utbygd med fordeling som grunnlag. Alle skulle ha tilgang på telefon, uavhengig av hvor de bodde. Det kostet å etablere dette i distriktene, men samfunnet prioriterte at alle innbyggerne skulle få telefon. Deretter ble skattepengene prioritert, og over tid fikk alle dekning for telefonen. Det samme gjaldt posten.

Tidligere var prioriteringen i NTP, Nasjonal transportplan, premiss for vegsatsing og utbygging av kollektiv infrastruktur. Det var basert på høringer i landets fylker, og finansieringen ble vedtatt i statsbudsjettet. Så kom ønsker om mer veg enn det er mulig å finansiere gjennom NTP.

Fra 1980-årene har bompengandelen økt fra å utgjøre 15 % i 1985 til 45 % i 2010.

Bompengefinansiering er nå blitt vanlig i forbindelse med større vegprosjekter, broer og tunneler, men i Rogfast er statens andel kun 3,6 mrd av totalt 21,3 mrd. Det utgjør 21,4%.

Regjeringen har foreslått en bompengereform. Bompengereformen har fire deler: reduksjon av antall bompengeselskap, en utskilling av utstederrollen fra bompengeselskapene, en rentekompensasjonsordning for bompengelån og en forenkling av takst- og rabattsystemer. Men de foreslår ikke avskaffelse av bompenger!

Rogaland SV vil bruke skatten til det den er tenkt til, nemlig tjenester og nødvendig infrastruktur som er til det beste for innbyggerne. Nødvendig infrastruktur skal ikke finansieres ved økte avgifter. Økte avgifter rammer skjevt, og det rammer mest de som har minst.

Vedtatt av årsmøtet i Rogaland SV 16. -17. februar 2019.